

Sådan undgår vi engelske tilstande med ukrudt i frømarkerne

Rene frømarker: Rent frø kræver rene marker. Hvis vi ikke skal endo som i England, hvor store arealer må opgraves på grund af resistent ukrudt, er det på tide at tage udfordringen meget alvorlig.

Konsulenten

- Barithold Felderhans 1
- Landkonsulent, Seges
- Maskine og havefrø, Sortundersøgelsen
- Olf-læbel godkendelser, Føløvsag, GMD

!

- Rent frø kræver rene marker
- Indkøbt ukrudt er den eneste faktor, frøværnen ikke selv kan håndtere
- Med de udfordringer resistent ukrudt udgør for frøværnen og hele dansk landbrug, skulle man forebyggende måske se på certificeringsreglerne

Resistent græsukrudt er en af de største trusler mod dansk frøavl.
En rapport udarbejdet af Aarhus Universitet viser med al tydelighed, at problemet ikke bliver mindre. Specielt aggræsvævhale og itali. rajgræs spreder sig. For frøavleren udgør det en særlig udfordring, fordi vi i frømarkerne ikke har nogen reelle muligheder for at gøre noget ved problemet. På renseriet kan vi heller ikke løse

problemene, fordi frøene slet ikke eller kun med meget store omkostninger kan renses fra. Derfor er det afgørende, at problemet løses, inden det når til frømarken. Hvad kan vi så gøre?
Krav til rent ukrudt, også korn
Med ukrudt generelt refererer jeg ikke til frøet, men kornet.
Hvis man kan undgå, at ukrudtet overhovedet kommer

ind på ejendommene, er man kommet langt. Kravene til renheden i udsæden bør gås efter. Vi fik for nogle år siden mul-tolerancen i forhold til gold hejre, vi har flyvebrønnen, så hvad er problemet med at udvæle listen?

Jeg har synet korn i over 20 år, og man kan da godt stå på arealer til udsæd og undte sig over, at de kan godkendes. Vi får sikkert ikke 100 procent ren udsæd, men kan vi hindre avlen fra forurenede arealer i at blive godkendt til udsæd, vil det være et stort skridt på vejen.
Herudover burde det med den forsøkel, der er i frøvægt og størrelse mellem en kornkerne og et græsfrø, være muligt med en effektiv renssning. Ja udsæden bliver nok dyrere, fordi de mindste kerner vil blive renses fra, og

Det kan du gøre

KONSULENTENS ANBEFALINGER

Kemiske løsninger til bekæmpelse af ukrudt kan ikke stå alene. De er et værdifuldt supplement.

Skal vi have rene marker, bliver vi nødt til fremover at bruge hele væksttøjtkassen i hele sædskiftet.

Alt starter med rent ukrudt er en god begyndelse. Derfor bør der strammes op på certificeringsreglerne.

de værste jordlag. Det betyder, at man efter høst skal lade jorden ligge ubearbejdet. Hvis det kombineres med relativ sen såning af den efterfølgende afgrøde, vil metoden bidrage til, at frøene spires efter høst og vil blive bekæmpet i forbindelse med jordbearbejdningen. Det vil nedbringe frøpuljen i jorden.

Orsvævre kan denne metode så kolliderer med kravene til efterafgrøder og ønsket om tidlig såning, som er oppe i tiden, men er det ikke et spørgsmål om planlægning?

Sædskifte og vintersæd

Mange græsukrudsarter er knyttet til dyrkingen af vintersæd. De spiller om efteråret sammen med vintersæden og sætter frø det kommende forår. Mere vintersæd kan være eneste mulighed.

Herbicider i effektive doseringer

De eneste resistensbrydere er dyrer, og vi ved ikke, hvor længe vi har dem. Pesticidalfilernes opbygning gavner ikke situationen.

På trods af de forholdsvise høje priser er det vigtigt, at midlerne anvendes, hvor det er muligt i effektive doseringer.

Rene maskiner

Hold maskinerne rene. Der kan være rigtig mange ukrudtsfrø gemt i en presser eller en meletærsker. Hvis man har marker, man ved er forurenede med græsukrudt, så høst dem til sidst, om muligt. Hvis man anvender fremmede maskiner så kontrollér, at maskinerne er rene. Det er ikke nok, at der ikke sidder en lille i presseren fra nabosens mark.

Rent frø kræver rene marker. Hvis vi ikke skal ende som i England, hvor store arealer må opgives på grund af resistent ukrudt, er det på tide at tage udfordringen meget alvorlig. Herbicider kan ikke og vil ikke kunne løse problemet. Det er supplement, men vi bliver nødt til at bruge hele den faglige værktøjskasse og optrædes samlet, hvis vi skal undgå engelske tilstande.

Græsukrudt som aggræsvævhale skal bekæmpes i hele sædskiftet. Foto: Landkonsulent Poul Henning Pedersen SEGES

det vil måske påvirke kapaciteten på renserierne, men hvor stort er problemet?

Som frøavler kan man godt acceptere en højere pris på udsæden, hvis alternativet er at få sine marker forurenede med græsukrudt. Herbicider er ikke en mulighed i frømarken. Vi har ikke og får

Brug dyrkningsteknikken
I dyrkningsteknikken er der noget at hente, hvis man kender arter som aggræsvævhale har en meget kort spirehøjde og spiser fra

Enggræs forurenede med aggræsvævhale fra Aalborg. Foto: SEGES

Fra beretningen

Torben Hansen: Vi har en tillid, der skal genopbygges. Foto: Torben Worsøe.

3

Vigtigste punkter fra beretningen

- 1. Landbrugspoliken:** Der er trods alt lyspunkter for danske planteavlere. Mere gødning til danske afgrøder har resulteret i højere proteinindhold og dermed mindre import af soja. Samtidig er der blevet bedre muligheder for dansk proteinproduktion af GMO-frit foder til kvæg. Nu kan danske planteavlere levere det, fremtidens forbrugere ønsker.
- 2. Omkostningsloft:** Afgrødepriserne vil ikke stige i samme takt som omkostningerne. Det betyder, at maskin- og arbejdskraftomkostninger skal tilpasses. Det samme gælder jordleje, det vil sige forpagtningspriser og pris på jord, man køber. For mange vil renovering af drænen være en bedre forretning end en ny mejerisøsk. Økonomien bliver væsentligt forbedret, hvis man driver det man har rigtig godt, frem for at arskaffe sig mere og ikke kunne drive det optimalt.
- 3. Pesticidene:** Landbruget er hårdt ramt på sprøjtemidlerne på et unfair grundlag, mener Torben Hansen. Landbrug & Fødevarer vil derfor intensivere kommunikationen om sprøjtemidler til omverdenen. For selv om vi har verdens nok mest restriktive godkendelsessystem er ikke kun glyphosats fremtid er til debat, også en lang række af vores andre aktivstoffer er udfordret, og danskerne vender sig imod dem.
»Vi ønsker i høj grad at præge den dagsorden, der hersker i dag«, siger han.

Torben Hansen: Tillid mellem growaren og landmænd skal genopbygges

Planteavlernes og grovareselskaberne har ikke råd til andet end at samarbejde om at få flere penge for afgrøderne.

Af Frederik Thalbitzer

At tippe høsten af hos grovaren i høst er ikke godt nok, hvis man vil leve af at være planteavlere i fremtiden. Der skal andre afgrøder og mere samarbejde til med grovaren, hvis planteavlernes skal tjene gode penge.

Planteformand Torben Hansen, formand for Landbrug & Fødevarer i Danmark, var forbløffende direkte, da han

omtalte forholdet mellem planteavlernes og grovareselskaberne på årsmødet i herning tirsdag.

»Vi har en tillid, der skal genopbygges. Der er brug for mere gennemsigtighed, tillid og mere dialog«, opfordrede Torben Hansen.

Fronterne har været trukket hårdt op, når det gælder afregning af maltbody, hvor plante-

avlernes ikke har kunnet forstå, at deres afgrøder blev nedklassificeret til foderbyg og afregnet derefter, men alligevel solgt som maltbody. Emnet blev også berørt under debatten, hvor også kvaliteten af sædekorn blev omtalt.

Udsigt til underskud

Bedre samarbejde er nødvendigt, hvis danske landmændene

skal tjene flere penge. For prisen på bulkvarer er nu så lav, at planteavlernes økonomi er alt for dårlig. Med et driftsresultat på bare 6.000 kr. i 2016 og udsigt til godt et par hundrede tusinde i 2017 og 2018 før landmanden har fået løn for sit arbejde ved at mærke, er det ikke pengene, der får gennemsnitsplanteavlere til at smile. Situationen bliver ikke

bedre af, at der er tendens til at omkostningerne vokser herhjemme.

»Når vi sammenligner med hvedeprisen, bliver gabet større med årenes, siger Torben Hansen.

Sådan er det ikke alle steder. Sortehavsregionen kæmper sig frem som Europas kornkammer og har meget lavere omkostninger.

På debatten

For ringe såsæd fra growvaren

»Hjælp os med at stramme op over for foderstoffene, de er gode til at stramme op over for os. Der er fremavlere, der hester hjem og spreder ukrudsarter i vores marker gennem såsæden. Hvordan mon væselhale er end i vores marker? Så længe den går, går den, foderstoffene er tilgode».

John Haugaard, driftsleder, Lerchenborg Gods

Pas på erosion og foder og ret ryggen

»I kommer for let om ved fosfor. Netop når vi snakker om fosfor og jorderosion kunne vi vise danskerne, hvordan vi gør det helt ordentligt. Landbruget bidrager med fosfor ved jorderosion. Det får vi fra dårligt drænet jord, og hvor der er jordbæget forke eller for meget. Vi kan vise at landbrug og miljø kan gå hånd i hånd så vi kan rette ryggen».

Bente Andersen, landmand og planterådgiver

Første udbyttekort i 1998

»Det lyder spændende med droner og graderet landbrug. Men hvordan skal vi bruge udbyttekortene? Vi får en masse oplysninger, men hvordan skal vi bruge dem? Hvor skal vi give mere og hvor mindre? Det er en udfordring, vi har haft siden de første udbyttekort kom i 1998. Seges har en bunden opgave i at finde ud af det».

Flemming Hede-gaard, rådgiver, Byggeri og Teknik